Yttrande över Motion 2019:62 av Tuva Lund m.fl. (S) om att se över hur ersättningsmodellerna ska ge bättre incitament för samverkan i vården för multisjuka äldre

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) har av Rotel V – Vårdutvecklingsroteln, getts möjligheten att yttra sig om att införa äldecentraler i Region Stockholm.

Ärendet

I motionen framförs förslag att regionfullmäktige ska besluta om att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att revidera ersättningsmodellerna för vårdformer och vårdgivare som verkar inom multisjuka äldres vårdkedjor, samt att ersättningsmodellen ska innefatta ökade ekonomiska incitament som främjar de avtalsmässiga kraven på samverkan mellan olika vårdformer och vårdgivare.

Förvaltningens yttrande

Region Stockholm har en beställar-/utförarmodell som innebär att hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) har ett övergripande ansvar för de olika behov som befolkningen inom Stockholms län har. SLSO är en av många vårdgivare som via avtal med HSN bedriver vård till innevånarna och det är dessa avtal som styr vilka vårdtjänster som SLSO kan erbjuda.

Förslag till beslut

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde föreslås besluta

att avge Yttrande över Motion 2019:62 av Tuva Lund m.fl. (S) om att se över hur ersättningsmodellerna ska ge bättre incitament för samverkan i vården för multisjuka äldre enligt ovanstående.

Mikael Ohrling
Sjukvårdsdirektör

Mats Söderhäll
Verksamhetsområdeschef
Somatisk specialistvård

Region Stockholm

Rotel V – Vårdutvecklingsroteln

REMISS

2019-11-28 RS 2019-1115

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Stockholms läns sjukvårdsområde

Ärende:

Remiss – Motion 2019:62 av Tuva Lund m.fl. (S) om att se över hur ersättningsmodellerna ska ge bättre incitament för samverkan i vården för multisjuka äldre

---

Yttrande från berörd nämnd/styrelse senast: **2020-05-29**

Handläggare: **Michaela Hollis**

Yttranden skickas till regionledningskontorets registrator:

E-post: registrator.lsf@sll.se

Adress:
Regionledningskontoret
Registraturen
Box 22550
104 22 Stockholm

Internadress:
Regionledningskontoret, Registraturen, Landstingshuset

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

MOTION

2019-11-19

Ankom
Region Stockholm
2019 -11- 20
Dnr. RS 2019-1115

2019:62

Motion av Tuva Lund (S) mfl. om att se över hur ersättningsmodellerna ska ge bättre incitament för samverkan i vården för multisjuka äldre.

Revisorerna i revisorsgrupp II överlämnade projektrapporten 1/2019 "Geriatrisk vård-samverkan och sammanhållna vårdkedjor" till hälso- och sjukvårdsnämnden den 11 juni 2019.

Vi lever allt längre och andelen äldre i befolkningen kommer att öka. Det är en positiv utveckling men det betyder också att fler människor kommer att behöva vård framöver. Redan idag är äldre medborgare de vanligaste patienterna i många vårdformer. För att möta den här demografiska förändringen behöver vården och hur vården organiseras förändras för att kunna bemöta de nya behoven. Det betyder att vi redan nu måste fundera kring hur vården kan utformas mer effektivt, hur vi får till mer samverkan och hur vi kan organisera vården på bästa sätt. Hur får vi till en samordnad vård runt individen och bättre teamsamverkan och skapar gemensamma vårdlösningar utifrån de äldres fokus. När det gäller hur vård för multisjuka äldre bäst organiseras är de flesta forskare, statliga utredare, sjukvårdsprofessionen och politiken överens i stora drag. Det krävs en mer sammanhållen vård, tydliga vårdkedjor, tydlig ansvarsfördelning och bättre samverkan.

I revisorernas rapport framgår det att revisorerna samlade bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden inte säkerställt att planering och styrning av den geriatriska vården utgår ifrån de äldre patienternas behov. revisorerna skriver också att de anser att en helhetsbild över den geriatriska vården saknas. Att incitamenten för samverkan i avtalsstyrningen inte är tillräckliga och att uppföljningen behöver utvecklas. Det är en mycket allvarlig kritik som innebär att incitamenten som finns för samverkan idag inte är tillräckligt bra.

Vad vi socialdemokrater vill åstadkomma med en sammanhållen vård för multisjuka äldre är att förenkla för de äldre som har stora vårdbehov och många vårdkontakter, värna människors valfrihet i vården och ta ett helhetsansvar för patienternas hälsa och vård. Patienten ska få snabb och rätt hjälp utan att skickas

runt mellan olika kliniker, och vårdens delar ska fokusera på samarbete snarare än konkurrens.

Revisorernas rapport påvisar är att vården inte fungerar tillräckligt bra och det behövs ett utvecklingsarbete för att förbättra vården för de allra skörast äldre i vårt län. Vi socialdemokrater tycker att hälso- och sjukvårdsnämnden behöver ta initiativ för att utreda vilka åtgärder som behöver komma till för att få vården för multisjuka äldre att hänga ihop på ett bättre sätt.

Det är allvarligt när revisorerna beskriver i rapporten att vårdgivare varken har incitament eller möjlighet att samarbeta med varandra, varken inom eller över marknadernas gränser. Det framkommer i rapporten att det råder en situation där bedömningen av patienternas vårdbehov påverkas av ersättningarnas utformning. Verksamhetsföreträdare menar att man agerar för att undvika kostnader som inte ersätts fullt ut istället för att agera utifrån vad som är bäst för patienten.

Det är också så att de skillnader som finns i ersättningsvillkoren försvårar samverkan och att det till och med kan vara så att vårdverksamheter som finns *"under samma tak"* styrs av olika avtalsformer. Eftersom de olika avtalsformerna har olika grad rörlig ersättning blir andelen rörlig ersättning drivande för hur benägna olika delar i vårdkedjan är att ta hand om patienterna.

Att vårdgivare har så olika ersättningsvillkor bidrar också till att försvåra sammanhållen vårdkedja där de äldre snabbt får hjälp av den del i sin vårdkedja som de för tillfället har mest behov av.

En annan kritik för hur ersättningsvillkoren är utformade är att nuvarande modell innebär stort administrativt jobb för att dokumentera de uppgifter som krävs för att kunna bli berättigade att få ersättning. Dessutom är det en brist att det i dag saknas ersättning för det förebyggande arbetet i samverkan mellan vårdcentralerna och primärvårdsrehabiliteringen, vilket i praktiken betyder att det inte blir av.

Utformningen av ersättningsmodeller och att regionen har olika ersättningsmodeller för olika vårdformer har gjort det svårt att anlägga ett helhetsperspektiv på patientens hälsa och vård och i flera fall har sammanhållna vårdkedjor brutits sönder. Det innebär att patienten i hög grad själv måste organisera sin vård vilket leder till ineffektivitet och minskad jämlikhet. Det är inte bara dåligt för individen men vi är också övertygade om att det inte heller ett effektivt sätt att använda våra gemensamma resurser.

För att uppnå en sammanhållen vård krävs att avtalsstyrningen ger incitament för samverkan.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Socialdemokraterna regionfullmäktige besluta:

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att revidera ersättningsmodellerna för vårdformer och vårdgivare som verkar inom multisjuka äldres vårdkedjor

att ersättningsmodellen ska innefatta ökade ekonomiska incitament som främjar de avtalsmässiga kraven på samverkan mellan olika vårdformer och vårdgivare.

Stockholm den 14 november 2019

Tuva Lund (S)

Talla Alkurdi (S)

Catarina Carbell (S)